

AVOKATI I POPULLIT

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës
Trajtimit ose Dënimit të Egër, Çnjerëzor ose Poshtëruës

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
ëëë.avokatipopullit.gov.al

Nr. Prot.
Nr. Dok. 202300901/2

Tiranë ___/___/2023

Lënda : *Rekomandim për inspektimin e kryer në Qendrën Provizore të Pritjes së migrantëve të parregullt në Grehot dhe Kakavijë, në varësi të Drejtorive Vendore për Kufirin dhe Migracionin (DVKM) në Gjirokastrë.*

Drejtuar : Drejtues i Lartë Saimir BOSHNJAKU
Departamenti për Kufirin dhe Migracionin
Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit

TIRANË

Drejtues i parë Ndue DOÇI
DVKM në Gjirokastrë

GJIROKASTËR

Të nderuar zotërinj,

Duke ju falenderuar për bashkëpunimin e deritanishëm, si dhe duke vlerësuar angazhimin tuaj dhe të institucionit që ju drejtoni, në vijim po ju njohim me gjetjet dhe rekomandimet nga inspektimi që zhvilloi institucioni i Avokatit të Popullit në Qendrat Tranzit të Pritjes së Migrantëve të parregullt në Grehot dhe Kakavijë, në varësi të Drejtorisë Rajonale për Kufirin dhe Migracionin (DVKM) në Gjirokastrë, si dhe mori informacion për qendrën e pritjes në Qafë-Botë, Sarandë.

Inspektimi u zhvillua në datë 13.10.2023 nga Mekanizmi Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtëruës, në vijim Mekanizmi Kombëtar (MKPT), seksion pranë Avokatit të Popullit, bazuar në nenin 19/1 të ligjit nr.8454, datë 04.02.1999, "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, si dhe Planin e Inspektimit të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grupit të inspektimit morën pjesë z. Besnik Deda dhe z. Hazbi Selita me detyrë nd/komisionerë pranë Mekanizmit Kombëtar.

Qëllimi i inspektimit ishte vlerësimi i kushteve infrastrukturore në Qendrat Tranzit të pritjes së migrantëve të parregullt të ngritura në Grehot dhe GOS Kakavijë (Grupin Operacional Special) dhe së fundmi, në Qendrën e re të pritjes të ngritur në Qafë Botë në Sarandë, në lidhje me respektimin e lirive dhe të drejtave të migrantëve të parregullt që hyjnë nga pikat kufitare me shtetin e Greqisë, si dhe trajtimin dinjitoz dhe njerëzor të tyre, sipas dispozitave ligjore të parashikuara në legjislacionin kombëtar dhe aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga shteti shqiptar, për këtë qëllim. Objekt i inspektimit, ishte edhe verifikimi i zbatimit të rekomandimeve të institucionit të Avokatit të Popullit nga inspektimi i kryer në vitin 2022¹.

Grupi i inspektimit u takua me z. Ndue Doçi, drejtor i DVKM Gjirokastrë, i cili pasi u njoh me qëllimin e vizitës inspektuese, informoi në lidhje me garantimin e të drejtave të migrantëve të parregullt që hyjnë në Shqipëri nga pikat e kalimit të kufirit me Greqinë (PKK Kakavijë dhe PKK Tre Urat në Përmet) dhe identifikohen në kufirin e gjelbër dhe në territor; për kushtet infrastrukturore në qendrat e pritjes të migrantëve, zbatimin e procedurave të intervistimit dhe të përzgjedhjes; si dhe, ofrimin e shërbimit shëndetësor, shërbimin psikologjik, furnizimin me materiale për veshje dhe për fjetje, furnizimi me ushqim katering për 24 orë, etj.

Nga informacioni u evidentua bashkëpunimi i ngushtë i departamentit për kufirin dhe migracionin pranë DPSH me UNHCR, në plotësimin e kushteve materiale dhe ofrimin e shërbimeve për migrantët e parregullt. Në bazë të marrëveshjes, nëpërmjet financimit të UNHCR, janë ngritur qendrat provizore të pritjes së migrantëve në Grehot dhe Kakavijë. Gjatë vitit 2023, nisur nga një fluks i shtuar i migrantëve të parregullt që hyjnë nga pika e kalimit të kufirit në Qafë Botë, Sarandë, u ngrit dhe një qendër e re provizore për pritjen e tyre. Ndërsa, ofrimi i shërbimeve në këto qendra dhe plotësimi i stafit me mjek, infermier, psikolog, punonjës kulturor, sanitar dhe mirëmbajtës, ofrohet nga CARITAS me zyra në Qarkun e Gjirokastrës. Koha e qëndrimit të migrantëve të parregullt në këto mjedise është deri në 24 orë dhe stafi i kontraktuar nga CARITAS punon me kohë të pjesëshme, në varësi kjo të fluksit të pritjes së tyre në këto qendra.

Sipas informacionit, për periudhën Janar - Tetor 2023, nga shërbimet e DVKM Gjirokastrë janë kapur **883 shtetas të huaj imigrantë të parregullt**, në afërsi të kufirit të gjelbër të vendit tonë (448 persona) dhe në territor (435 persona). Nga këta 724 janë për herë të parë dhe 159 përsëritësa. Nga 883 imigrantë të parregullt, 834 janë meshkuj, 19 gra dhe 30 të mitur (29 të mitur të pa shoqëruar dhe 1 i mitur i shoqëruar nga familjarët e tij). Krahasuar me vitin e kaluar janë 1186 shtetas më pak ose -57.3%. Numrin më të lartë të imigrantëve të parregullt e zënë shetas nga Pakistani, Bangladeshi, Afganistani, Siria dhe Nepali.

Referuar statistikave për vitin 2023, në PKK Kakavijë dhe Tre Urat konstatohet një ulje e numrit të migrantëve të parregullt të identifikuar në kufirin e gjelbër dhe në territor nga viti i kaluar. Nga informacioni në DVKM Gjirokastrë u evidentua se, migrantët kanë devijuar drejtimin e lëvizjes së tyre, duke hyrë në territorin e RSH-së nga **Pika e Kalimit**

---

¹ Me shkresën.K4/I27-2 prot., datë 16.09.2022 dërgohet Departamentit për Kufirin dhe Migracionin "Rekomandime për inspektimin e kryer në DRKM Gjirokastrë.

të Kufirit në Qafë Botë (në varësi të DVKM Vlorë). Vetëm për periudhën e raportimit, konstatohet se ka një rritje të numrit me **rreth 3600 migrantë të parregullt**.

Nga analiza e këtij fenomeni, tendenca në rritje e numrit të imigrantëve të parregullt, është si rezultat i një sërë faktorësh që kanë të bëjnë mes të tjerave, me rritjen e numrit të imigrantëve që mbërrijnë në Greqi nga vendet e lartpërmendura, si dhe ngritja e kampeve nga autoritetet greke, në afërsi të kufirit me Shqipërinë, konkretisht në rajonin e Janinës dhe Selanikut. Qëllimi i imigrantëve të huaj është që pasi kalojnë kufirin (në rrugë apo shtigje që nuk kontrollohen nga forcat kufitare dhe FRONTEX), ata hyjnë në territorin e Shqipërisë duke vazhduar lëvizjen në drejtim të pikave të tjera kufitare në veri të vendit tonë në drejtim të Kosovës apo Malit të Zi, me synimin që të mbërrijnë në vendet e BE-së, duke e konsideruar Shqipërinë si një vend tranzit.

Në lidhje me zbatimin e rekomandimeve të institucionit të Avokatit të Popullit nga inspektimi i mëparshëm, sipas informacionit të DVKM Gjirokastrë, si dhe përgjigjes të dërguar nga Departamenti për Kufirin dhe Migracionin në DPSH², rezultojnë se:

- Në lidhje me trajnimin e vazhdueshëm të punonjësve të policisë kufitare, për njohjen me aktet ndërkombëtare dhe legjislacionin në fushën e migracionit, me qëllim mbrojtjen dhe promovimin e të drejtave të migrantëve që hyjnë në territorin e RSH në mënyrë të parregullt, për vitin 2023 **janë shtuar temat** që do të zhvillohen në Akademinë e Sigurisë me punonjësit e rinj të policisë, si dhe janë organizuar workshope në Gjirokastrë dhe Korçë nga Agjencia Evropiane për Azilin në bashkëpunim me UNHCR.
- Përsa i takon mekanizmeve që garantojnë informimin e migrantëve në kufi dhe në territor me të drejtat e tyre, si dhe rritjen e transparencës të autoriteteve përgjegjëse për azilin dhe refugjatët, Ministri i Brendshëm ka **miratuar Udhëzimin nr.174, datë 12.09.2022**, ku parashikohet procedura e trajtimit të të huajve me qëndrim të parregullt në RSH. Nëpërmjet një formulari të përzgjidhjes së të huajit, sigurohet e drejta e informimit për të kërkuar mbrojtje ndërkombëtare në RSH. Gjithashtu Avokati i Popullit në bazë të një marrëveshje me UNHCR, ka përfaqësuesit (ekspertët) e saj në pikat e kalimit të kufirit në Kakavijë dhe Kapshticë.
- Procesi i ripranimit i migrantëve të parregullt (të cilët identifikohen se kanë hyrë nga territori i Greqisë në territorin e Shqipërisë, në përfundim të procesit të intervistimit dhe përzgjedhjes, ata pajisen me urdhërat përkatës për t'i rikthyer në Greqi), ka vijuar normalisht në bazë të Marrëveshjes ndërmjet BE dhe Republikës së Shqipërisë, për ripranimin e personave me qëndrim të paautorizuar, nënshkruar në Luksenburg më 14 prill 2005 dhe hyrë në fuqi në 01.05.2006. Ndërkohë, vazhdojnë negociatat për dakortësimin e Draft-Protokollit dypalësh të Ripranimit me Greqinë, që nga muaji Gusht 2022.
- Në raste të flukseve migratore në kufi, policia kufitare dhe migracionit funksionon bazuar në Planin e Kontingjencës të miratuar nga Këshilli i Ministrave dhe paralelisht **po punohet për rritjen e numrit të stafin e policisë kufitare dhe migracionit** që merren drejtpërsëdrejti me trajtimin e migrantëve në kufi. Krahas kësaj, policia

---

² shkresë nr.6890/1 prot., datë 25.10.2023 drejtuar institucionit të Avokatit të Popullit.

kufitare në Grehot dhe në Kakavijë asistohet nga CARITAS, si dhe nga organizatat ndërkombëtare IOM, UNHCR, UNICEF, etj.

- Projekti rehabilitues për mjediset e GOS Kakavijë, ende **nuk** është realizuar. Sipas informacionit, ky projekt do të realizohet në kuadër të një projekti për investime të Organizatës Ndërkombëtare për Migracionin (IOM).
- Janë marrë masa për ndriçimin e tunelit që përshkon rrugën nga Pika kufitare për në GOS Kakavijë, si dhe është **siguruar ngrohja në dimër** e ambienteve ku janë të akomoduar imigrantët e parregullt me dy alternativa, sobë me dru dhe energji elektrike.
- Objektet e GOS Kakavijë vijnë të jenë të amortizuara dhe **nuk** plotësojnë kushtet dhe standardet për pritjen dhe akomodimin e imigrantëve të parregullt. Në lidhje me këtë konstatim të përsëritur që nga viti 2021, IOM -Tiranë ka hartuar një projekt për rikonstrukcionin e godinës në GOS Kakavijë që përfshin hidroizolim të tarracës, disiplinimin e ujrave të jashtëm, përfundimin me konstruksion beton arme në pjesën ku ka ndodhur ulja e godinës e çarja e mureve, si dhe sistemimin e ambienteve të jashtme.

Lidhur me kushtet në të cilën ndodhet godina në qendrën e pritjes së migrantëve në GOS Kakavijë, me qëllim vijimin normal të punës së stafit të policisë në këto ambiente, si dhe plotësimin e kushteve optimale për akomodimin e imigrantëve të parregullt, Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit është drejtuar me shkresë zyrtare edhe donatorëve të huaj dhe organizatave ndërkombëtare për mbështetje financiare të projektit për rehabilitimin e qendrës provizore në Kakavijë³.

Avokati i Popullit vlerëson se, këto kërkesa buxhetore duhet të drejtohen së pari buxhetit të shtetit dhe së dyti të adresohen edhe donatorëve të huaj.

Përsa i takon procesit të intervistimit dhe të përzgjedhjes të migrantëve të parregullt, nga verifikimi i dokumentacionit të mbajtur nga punonjësit e policisë kufitare, rezultoi se, ato ishin zhvilluar konform procedurës së punës të Sektorit për Migracionin, gjithsej për 883 shtetas. Në përfundim të procesit të përzgjedhjes u evidentua se, ishin lëshuar:

- ❖ Urdhër Largimi vullnetar për 850 shtetas;
- ❖ Kërkesa për Azil në RSH 4 shtetas;
- ❖ Ndaluar në QMH Kareç, Durrës me Urdhër Dëbimi 0 shtetas;
- ❖ Shoqëruar në qendrën sociale të pritjes në Bashkinë Gjirokastrë 29 të mitur të pa shoqëruar.

Sikurse konstatohet nga statistikat për vitin 2023, nga strukturat e policisë për migracionin në këtë drejtori kanë referuar një numër shumë të vogël të kërkesave për azil. Në përfundim të procedurave të përzgjedhjes, migrantët e parregullt që kërkojnë mbrojtje ndërkombëtare shoqërohen me automjetet e policisë dhe dërgohen në Qendrën e Hapur për pritjen e Azilkërkuesve në Babrru, Tiranë, deri në miratimin ose refuzimin e kërkesës për azil në RSH.

---

³ Shkresë nr.7711 prot., datë 12.10.2022

Sipas informacionit që disponon DVKM Gjirokastrë, këta shtetas ende janë në proces dhe në pritje të miratimit të kërkesave për mbrojtje ndërkombëtare nga Drejtoria e Azilit, të Huajve dhe Shtetësisë në Ministrinë e Brendshme⁴. Nga informacioni u evidentua gjithashtu se, nuk përjashtohet mundësia që këta shtetas mundet që edhe të largohen nga QH Babrru, për shkak se afati i përfundimit të procedurës së shqyrtimit të kërkesës nga autoriteti përgjegjës shkon deri në 6 muaj, afat i cili edhe mund të shtyhet në rastet kur situata e azilkërkuesit në shtetin e origjinës është e paqartë. Por, në çdo rast, duke llogaritur afatet e parashikuar në ligjin nr.10/2021 “Për Azilin në Republikën e Shqipërisë”, autoriteti përgjegjës për azilin dhe refugjatët përfundon shqyrtimin brenda afatit maksimal kohor prej 21 (njëzet e një) muajsh nga paraqitja e kërkesës⁵.

Kundër refuzimit të kërkesës për azil nga autoritetit shtetëror, shtetasi i huaj mund të bëjë ankim brenda 15 ditëve pranë Komisionit Kombëtar për Azilin dhe Refugjatët, vendim i cili mund të ankimohet më tej në gjykatën kompetente për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve administrative, sipas legjislacionit në fuqi.

Një problematikë e përsëritur nga vitet e kaluara, por që u evidentua edhe nga inspektimi për vitin 2023, ka të bëjë me kushtet infrastrukturore dhe trajtimin e **fëmijëve të huaj të pashoqëruar** që identifikohen nga strukturat e policisë në kufirin e gjelbër dhe në territor. Kjo kategori, pasi identifikohen në territorin e vendit tonë, shoqërohen menjëherë pranë qendrës të pritjes të migrantëve të parregullt dhe intervistohen nga punonjësit e migracionit në bashkëpunim edhe me Njësinë për Mbrojtjen e Fëmijëve në Bashkinë Gjirokastrë. Në përfundim të procedurës të intervistimit, kur arrihet në konkluzionin se i huaji është i mitur, kryhen menjëherë procedurat për ti akomoduar në Qendrën Sociale të kësaj bashkie.

Gjatë këtij viti, në këtë qendër janë akomoduar 29 të mitur të pashoqëruar. Me sistemimin e tyre në këtë qendër nga punonjësit e migracionit, përgjegjësia kalon te sektori i Mbrojtjes së të Drejtave të Fëmijëve, të cilët menjëherë ndjekin etapat ligjore për kujdestarinë e fëmijës në gjykatë.

Sipas informacionit të punonjësve të migracionit, njësia për Mbrojtjen e Fëmijëve kryen menjëherë vlerësimin fillestar për secilin rast, nëpërmjet verifikimit të gjeneraliteteve, të vendbanimit dhe të shtetësisë së tij, si dhe përgatit një raport të hollësishëm informues mbi arsyet e hyrjes dhe qëndrimit të pashoqëruar në territorin e Republikës së Shqipërisë. Ky raport përgatitet brenda 48 (dyzet e tetë) orëve nga momenti i raportimit të rastit, me qëllim caktimin që në fillim të një kujdestari ligjor për fëmijën e pashoqëruar nga gjykata kompetente dhe më tej, raporti i përcillet Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës, sipas “Formatit tip” të referimit të rastit, si autoriteti shtetëror përgjegjës, për të garantuar funksionimin e sistemit të integruar të mbrojtjes për fëmijët e pashoqëruar⁶.

⁴ Neni 28, pika 1 e ligjit nr.10/2021 “Për Azilin në Republikën e Shqipërisë”: “1. Procedura për përcaktimin e statusit të mbrojtjes ndërkombëtare nga Autoriteti Përgjegjës për Azilin dhe Refugjatët, si rregull, **zgjat 6 (gjashtë) muaj nga data e paraqitjes së kërkesës**”.

⁵ Neni 28, pika 4 e ligjit nr.10/2021 “Për Azilin në Republikën e Shqipërisë”.

⁶ VKM nr.111/2019 “Për procedurat dhe rregullat për kthimin e riatdhesimin e fëmijës”, Kreu II përcaktohen procedurat dhe rregullat e kthimit të fëmijëve të pashoqëruar, të huaj apo pa shtetësi, që ndodhen në territorin e Republikës së Shqipërisë.

Gjithë procesi i marrjes së informacionit nga fëmija, bëhet me ndihmën e një psikologu apo të një të rrituri, që gëzon besimin e të miturit, dhe në gjuhën që ai kupton, si dhe nëpërmjet ofrimit të përkthyesit, në përputhje me moshën dhe aftësinë e tij për të kuptuar. Lista e plotë e përkthyesve dhe psikologëve, është e miratuar nga Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës, në dispozicion të strukturave të Mbrojtjes së Fëmijëve për të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.

Sa më sipër u evidentua se, menaxhimi i rasteve për fëmijët e huaj të pashoqëruar që ndodhen në Republikën e Shqipërisë, bëhet sipas rregullave të parashikuara në legjislacionin në fuqi, nga punonjësit e policisë për kufirin dhe migracionin në bashkëpunim me Njësinë e Mbrojtjes së Fëmijëve në Bashkinë Gjirokastrë. Ky proces përmban edhe hartimin e një Plani individual për mbrojtjen e fëmijës, i cili përfshin shqyrtimin e rrezikut për trafikimin e fëmijës, si dhe sigurimin e regjistrimit nga Departamenti për Kufirin dhe Migracionin të kërkesës për azil e referimin përkatës të saj, tek autoriteti përgjegjës për azilin dhe refugjatët në Ministrinë e Brendshme.

Problematika qëndron në faktin se, në qendrat sociale të bashkive, **mungojnë kapacitetet** për akomodimin e fëmijëve të huaj të pashoqëruar, sidomos në rastet kur ka flukse migratore. Qendra Sociale në bashki, është sipas modelit “qendër e hapur” dhe fëmijët e pashoqëruar qëndrojnë aty nga 24 – 72 orë. Pajisja me materiale fjetje, rroba për veshje, si dhe ushqim katering sigurohet nga UNHCR nëpërmjet CARITAS në bashkëpunim me Bashkinë Gjirokastrë.

Referuar VKM nr.111/2019 “Për procedurat dhe rregullat për kthimin e riatdhesimin e fëmijës”, brenda afatit kohor 72 orë, fëmijët e pashoqëruar azilkërkues duhet të strehohen në Qendrën Kombëtare të Pritjes për Azilkërkues, kurse në rastin e fëmijëve të pashoqëruar, që janë njëkohësisht edhe azilkërkues, edhe viktimat apo viktimat të mundshme të trafikimit, ata duhet të vendosen në Qendrën Kombëtare Pritëse për Viktimat e Trafikimit, ku vazhdojnë edhe procedurat e përcaktimit të statusit të refugjatit. Por, nga informacioni në DVKM Gjirokastrë, rezulton që asnjë i mitur **nuk** ka aplikuar me kërkesë për azil dhe **nuk** është referuar asnjë rast nga sektori i migracionit dhe NJMF në Gjirokastrë për t’u strehuar në një nga qendrat e lartpërmendura. Kjo nënkupton se, për vitin 2023 fëmijët e huaj të pashoqëruar, pasi janë identifikuar dhe trajtuar nga autoriteti shtetëror përgjegjës, janë pajisur nga NJMF me **urdhëra për largimin dhe kthimin e tyre** në vendet e origjinës, bazuar në mendimin e arsyetuar më parë edhe nga Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës.

Kjo procedurë po vlerësohet nga një seksion tjetër i Avokatit të Popullit, në lidhje me efektivitetin e zbatimit të ligjit për mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve nga ASHDMF.

Institucioni i Avokatit të Popullit, nisur nga interesi më i lartë i mbrojtjes së fëmijës dhe standardet ndërkombëtare në këtë fushë, ka disa vite që ka rekomanduar ngritjen e një **Qendre Kombëtare pritëse** të veçantë për fëmijët e huaj të pashoqëruar, por deri më sot ky rekomandim **nuk** është zbatuar dhe për më tepër, ende nuk ka një reagim nga institucionet shtetërore përgjegjëse të ngarkuara me ligj si MSHMS dhe ASHDMF në

bashkëpunim me Departamentin për Kufirin dhe Migracion dhe organet e qeverisjes vendore në Gjirokastrë, Korçë dhe Vlorë.

Eksperienca e ngritjes të një qendre për këtë kategori vunerabel në bashkëpunim me Bashkinë e Kolonjës, e cila vuri në dispozicion ambientet e një godine, **nuk** rezultoi efektive dhe dështoi si projekt, pasi kjo bashki kishte mundësi të pakta financiare për të mbajtur këtë qendër, si dhe mungonin aktet dhe një dokumentacion i saktë dhe i plotë për detyrimet e secilit institucion shtetëror të përfshirë në këtë proces. Bashkia Kolonjë gjithashtu, **nuk** kishte burime njerëzore shtesë për menaxhimin e kësaj qendre, si dhe për trajtimin e këtyre fëmijëve gjatë kohës të qëndrimit në këtë qendër. Konkretisht, mungonin punonjësi social, psikologu, juristi, sanitari, punonjës për ruajtjen dhe sigurimin e qëndrës, etj.

Në këto kushte, institucioni i Avokatit të Popullit vlerëson në mënyrë të përsëritur se ëshë e domosdoshme planifikimi i fondeve buxhetore, për ndërtimin e një **Qendre Kombëtare për pritjen e fëmijëve të huaj të pashoqëruar**, me strukturë dhe organikë të miratuar nga autoritetit përgjegjës shtetëror (ASHDMF), me qëllim që të garantohen të drejtat e fëmijëve të huaj të pashoqëruar dhe t'u ofrohet atyre mbrojtje më e lartë e mundshme, sipas një sistemi të integruar mbrojtjeje dhe koordinimit efikas të të gjitha institucioneve shtetërore dhe organizatave jofitimprurëse, duke mbajtur në konsideratë interesin më të lartë të fëmijës.

Një problematikë e ngritur ndër vite nga Avokati i Popullit, nisur nga inspektimet periodike të zhvilluara në qendrat e pritjes së migrantëve të parregullt, si dhe nga raportet e ekspertëve të jashtëm të institucionit tonë që monitorojnë situatën e prurjeve migratore në kufi, ka të bëjë me **mungesën e fondeve buxhetore** në drejtoritë vendore për kufirin dhe migracion, me qëllim mirëmbajtjen e qendrave të pritjes, kryerjen e investimeve, si dhe mbështetjen me stafe për trajtimin dhe ofrimin e shërbimeve për migrantët që akomodohen në këto qendra. Që në fillimet e ngritjes dhe ndërtimit të këtyre qendrave, stafi mbështetës dhe investimet në qendrat e pritjes së migrantëve të parregullt, janë siguruar nga donatorët e huaj dhe organizatat ndërkombëtare që zhvillojnë aktivitetin e tyre në këtë fushë.

Duke qenë se, flukset migratore do të jenë prezente në kufirin dhe territorin e Shqipërisë edhe për vitet në vijim, është e domosdoshme që të hartohen dhe të planifikohen fonde buxhetore për qendrat tranzit të pritjes së migrantëve, me qëllim që eksperiencia e deritanishme e krijuar në këto qendra të konsolidohet, por njëkohësisht për të siguruar që të ruhet dhe të funksionojë regjimi për mbrojtjen ndërkombëtare të refugjatëve dhe për të krijuar dhe mirëmbajtur sisteme shtetërore azili, që respektojnë parimet e mbrojtjes dhe mund t'u përgjigjen me efektshmëri sfidave moderne.

Respektimi i lirive dhe i të drejtave të shtetasve të huaj për mbrojtje ndërkombëtare, janë të parashikuara në Kushtetutën e RSH, legjislacionin kombëtar dhe në konventat ndërkombëtare, ndaj ato janë të pranuar dhe janë detyrim për institucionet dhe organet shtetërore në nivel qëndror dhe atë vendor. Kushtetuta e RSH përcakton qartë se: *“Të drejtat e liritë themelore si dhe detyrimet e parashikuara në Kushtetutë për shtetasit*

shqiptarë vlejné njëlloj edhe për të huajt e për personat pa shtetësi në territorin e Republikës së Shqipërisë, me përjashtim të rasteve kur Kushtetuta e lidh në mënyrë të posaçme me shtetësinë shqiptare ushtrimin e të drejtave e të lirive të caktuara”⁷.

Qendra Tranzit e Pritjes së Migrantëve të parregullt në Grehot

Kjo qendër është e ndërtuar në vitin 2017 nëpërmjet një financimi grant të Fondit të Migrantëve dhe Refugjatëve përmes Bankës për Zhvillim të Këshillit të Evropës, në kuadër të projektit "*Përmirësimi i kapaciteteve të pritjes dhe aksesit në shërbime për migrantët dhe refugjatët që hyjnë në Shqipëri*", zbatuar nga IOM në vitin 2017 me një buxhet total prej 400,000 mijë euro.

Ajo është e ndërtuar sipas modelit me kontenier, me disa njësi të ndara më vehte:

- ❖ Kontenierët për akomodimin e migrantëve me 15 dhoma dhe kapacitet për 60 persona;
- ❖ Mjedisi (2 dhoma) për kryerjen e intervistave të përzgjedhjes nga specialistët për migracionin;
- ❖ Mjedisi (menca dhe kuzhina) për ngrënien e ushqimit;
- ❖ Mjedisi (ambulanca) për kryerjen e vizitave mjeksore nga mjeku;
- ❖ Mjedisi i veçantë për argëtimin e fëmijëve; si dhe,
- ❖ Ambienti për dushe dhe higjenën personale.

Dhomat që shërbejnë për qëndrimin dhe fjetjen e migrantëve, janë të kompletuara me nga 2 krevatë (marinari) për 4 persona në secilën dhomë dhe të pajisura me dyshekë, batanije dhe jastek, si dhe në mes kanë një tavolinë me stola për qëndrimin ulur të personave. Çdo dhomë është e pajisur edhe me kondicioner për ngrohje dhe ftohje sipas stinëve. Në rastet kur në dhoma, akomodohen një familje me mbi katër persona, kushtet në dhoma vështirësohen, por në çdo rast kjo bëhej me pëlqimin e vetë migrantëve. U konstatua se, materialet e fjetjes ishin të dëmtuara për shkak të keqpërdorimit të tyre nga migrantët.

Mjedisi ku zhvillohen intervistat e përzgjedhjes të migrantëve është në një kontenier më vete. Ai kishte dy dhoma, ku në njërin anë punonin punonjësit e policisë kufitare që zhvillonin procedurat e intervistimit dhe përzgjedhjes së migrantëve, ndërsa në dhomën tjetër punon ekipi i ekspertëve të FRONTEX-it (në përbërje të të cilit është edhe një oficer i policisë shqiptare nga Departamenti për Kufirin dhe Migracionin). Ekspertët e policisë dhe të FRONTEX bashkëpunonin me njëri-tjetrin gjatë gjithë procesit të intervistimit deri në momentin e vendimarrjes për secilin fëmijë të pashoqëruar.

Mjedisi i kuzhinës është i ndarë në dy ambiente, mencën për ngrënien e ushqimit dhe në ambientin e gatimit. Menca ishte e kompletuar me tavolina, karrige, lavaman dhe me çezëm me ujë të rrjedhshëm. Ndërsa, ambienti i gatimit ishte i kompletuar me pajisje elektrike për gatim dhe për ngrohjen e ushqimit, për rastet kur ushqimi sigurohej nga vetë migrantët. Sipas marrëveshjes, ushqimi përgatitej me katering dhe servirej nga CARITAS, për tre vakte në 24 orë.

---

⁷ Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, nenin 16, pika 5

Qendra e pritjes ka dhe një mjedis të veçantë (dhomë) për kryerjen e vizitave mjeksore. Mjeku ishte siguruar nga CARITAS nga radhët e mjekëve të Spitalit Rajonal Gjirokastrë dhe punon me kontratë me kohë të pjesëshme, në varësi të flukseve migratore në pikën e kalimit të kufirit Kakavijë. Dhoma e vizitave mjeksore është e kompletuar me krevat, tavolinë pune, karrige, pajisje mjeksore ambulatorie të nevojshme për dhënien e ndihmës së shpejtë, ndërsa në rastet e rënda shëndetësore, ata shoqëroheshin për në Spitalin Rajonal të Gjirokastrës. Në këtë dhomë, ndodhej edhe një raft për mbajtjen e ilaçeve të emergjencës, të cilat nga verifikimi i grupit të inspektimit ishin brenda afatit të skadencës. Mjeku mbante një regjistër ku evidentonte të gjitha rastet e vizitave mjeksore, diagnozat dhe kurën me ilaçe për secilin prej tyre.

Qendra ka dhe një dhomë të vogël, që përdoret si ambient argëtimi për fëmijët dhe është e kompletuar me tavolina e karrige të vogla, si dhe lodra me qëllim për të kaluar kohën, por kryesorja për të ulur nivelin e lartë të lodhjes, ankthit, traumave dhe stresit të rënduar psikologjik të fëmijëve, të shkaktuar nga udhëtimet e gjata në këmbë.

Qendra kishte gjithashtu edhe dy blloqe sanitare, të veçantë për burrat dhe për gratë. Të gjitha njësitë sanitare, ishin të pajisura me rubineta me ujë të rrjedhshëm, nyje hidrosanitare dhe hidrantë zjarri.

Qendra Tranzit e Pritjes së Migrantëve të parregullt në Kakavijë

Në pikën e kalimit të kufirit në Kakavijë, ndodhen disa ambiente të Grupit Operacional Special (GOS) Kakavijë. Ajo ka një godinë, e cila nga vit në vit është duke u amortizuar, si dhe ka disa mjedise të patrajuara nga ana urbane dhe me nevoja funksionale. Godina aksesohet me vështirësi nga mjetet e transportit për shkak të gjendjes të keqe të segmentit rrugor, ndërsa kushtet e brendshme të godinës dhe ndriçimi janë përmirësuar së fundi nga një investim i IOM-it që ka kryer në godinën e GOS Kakavijë.

Segmenti nga pika kufitare Kakavijë drejt GOS, lidhen nëpërmjet një tuneli i ndërtuar në periudhën para viteve 1990, i cili është i pandriçuar. Kjo e bën të vështirë trajtimin e rasteve të transferimit në këmbë të migrantëve nga pika e kalimit të kufirit për në godinën e GOS Kakavijë, sidomos gjatë natës.

UNHCR-së në vitin 2018 ka bërë një vlerësim të përgjithshëm të godinës së GOS dhe ambienteve të tjera funksionale, projekt i cili ka një vlerë rreth 50 mijë dollarë, për të kryer rehabilitimin e godinës, ripërcaktimin e mjediseve të intervistimit, vënien në funksion të disa mjediseve të braktisura dhe harmonizimin e të gjitha nevojave.

Me qëllim përmirësimit e kapaciteteve në GOS Kakavijë, për të përballuar flukset migratore në rritje në pikën e kalimit të kufirit, në vitin 2020 janë vendosur në Stacionin Policor të Kakavijës në GOS edhe 3(tre) kontenierë, me njësi akomodimi dhe njësi hidrosanitare, me kapacitet për 18 persona. Gjithashtu, në këtë qendër, ndodhet edhe një ambient që shërben si ambulancë ku kryhen vizitat mjekësore nga mjeku, e pajisur me pajisje mjekësore, krevatë, karrige dhe raft për mbajtjen e medikamenteve. Stafi mbështetës edhe në këtë qendër sigurohet nga CARITAS.

Qendra e Përkohshme në Qafë – Botë

Sipas informacionit të ekspertit të Avokatit të Popullit, që monitoron trajtimin e migrantëve të parregullt nga punonjësit e kufirit dhe migracionit në DVP Gjirokastrë, qendra e pritjes në Qafë Botë është ndërtuar në vitin 2022, falë mbështetjes së Organizatës Ndërkombëtare për Migracionin–IOM, si dhe me fonde të qeverisë Norvegjeze dhe Daneze, të cilat e mbështesin Shqipërinë në programet për migrantët e parregullt. Kjo është qendra e tretë e përkohshme që ngrihet në Shqipëri për migrantët e parregullt, pas asaj të hapur në Grehot të Gjirokastrës në vitin 2017 dhe asaj në pikën kufitare të Kapshticës në vitin 2019.

Pikëkalimi i Qafë-Botës ka shënuar rritje në 6- mujorin e parë të këtij viti, shifër e cila llogaritet mbi gjysëm e prurjeve migratore të parregullta që kanë hyrë nga kufiri i Greqisë me Shqipërinë. Konkretisht, gjatë periudhës janar - qershor të këtij viti në territorin e Shqipërisë janë identifikuar rreth 3600 migrantë të parregullt, prej të cilëve mbi 1500 kanë hyrë përmes pikës kufitare të Qafë Botës.

Qendra ofron një sërë shërbimesh që garantojnë trajtimin dinjitoz të migrantëve dhe siguron strehim, ndihmë mjekësore dhe siguri për grupet e migrantëve të parregullt që hyjnë në pikën e kalimit të kufirit në Qafë Botë, deri në procesin e kthimit të tyre, drejt kufirit grek apo referimit për azil. Koha e qëndrimit dhe akomodimit të migrantëve të parregullt në këtë qëndër, shkon deri në 24 orë me përfundimin e intervistave dhe procedurave të përzgjedhjes nga punonjësit e migracionit. Shërbimet ndihmëse (mjeku, psikologu, sanitari), furnizimi me materiale për fjetje, si dhe trajtimi me ushqim mbulohet nga CARITAS.

Ambienti i shoqërimit dhe trajtimi i të shoqëruarve

Ambienti i shoqërimit në DVKM Gjirokastrë, **nuk** ishte i ndërtuar sipas kërkesave të parashikuara në ligjin nr.108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar dhe në procedurën standarde të punës “Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”, miratuar me urdhër të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë me nr. 894 datë 19.07. 2022⁸.

Pas një periudhe ndërprerje 3-vjeçare, me Urdhër të Ministrit të Brendshëm⁹ në strukturën e DVKM-ve, u rikthyen sektorët e hetimit. Kjo detyron punonjësit e policisë kufitare që për shtetasit e identifikuar në pikat e kalimit të kufirit në konflikt me ligjin dhe plotësojnë kushtet e për shoqërimin e tyre në mjediset e policisë duhet të trajtohen nga strukturat e policisë, sipas të drejtave që gëzojnë personat e shoqëruar, të ndaluar apo të arrestuar, të parashikuara në aktet ligjore dhe nënligjore për këtë qëllim, si dhe të mbahen në ambiente me sipërfaqe dhe hapësirë të bollshme të dedikuara për qëndrimin e personave.

⁸ Kreu VI, pika 4 e procedurës standarde në lidhje me kushtet e mbajtjes dhe sigurinë e personave të shoqëruar.

⁹ Urdhër nr.47, datë 14.04.2023 i Ministrit Brendshëm “Për miratimin e strukturës dhe organikës në nivel qëndror, vendor dhe strukturat e veçanta të Policisë së Shtetit”.

Ambienti i ri i shoqërimit i krijuar në DVKM Gjirokastrë, ndodhej në ambientet e brendshme të godinës. Në këtë mjedis ndodhej vetëm 1 (një) dhomë shoqërimi për personat e rritur (burra). Në rastet e shoqërimit të personave gra dhe të mitur, sipas informacionit, në mungesë të dhomave të shoqërimit, ata do të mbahen në zyrat e punës të specialistëve të krimeve të ngarkuar për kryerjen e veprimeve proceduriale.

Dhoma e shoqërimit është me sipërfaqe 16 m² dhe e kompletuar me stola për qëndrimin ulur të personave dhe tavolinë pune për specialistët e policisë. Kapaciteti i dhomës së shoqërimit ishte për mbajtjen e 6-8 persona. Dritarja e dhomës kishte përmasa të tilla që mundësonte ajrim e ndriçim të plotë natyral. Nga ana e jashtme, dritarja ka të vendosur një zgarë hekuri me shufra vertikale dhe horizontale. Ndriçimi elektrik i dhomës komandohej nga korridori i dhomave të shoqërimit me çelës të veçantë.

Dera e dhomës të shoqërimit për të rriturit, ishte me material prej druri dhe në anën e brendshme dhe të jashtme të saj, është e përforcuar me një fletë llamarinë. Ajo mbyllet me çelës nga ana e jashtme të saj dhe çelësi mbahej nga punonjësi i zyrës të informacionit.

Tualeti i dhomës të shoqërimit, ndodhej në fundin e korridorit, e cila ishte e përbashkët me stafin e drejtorisë, dhe jo të ndara më vehte për burrat dhe për gratë, sikurse parashikohet në procedurën standarde të punës. Ajo ishte e kompletuar me nyjet hidrosanitare, e lyer dhe e pastër nga ana higjeno-sanitarie.

Grupi i inspektimit konstatoi se, në korridorin e dhomave të shoqërimit mungonin:

- posterat me të drejtat e personave të shoqëruar dhe atyre të ndaluar/arrestuar;
- lista e avokatëve mbrojtës me numrat e kontaktit të tyre;
- numrat e telefonit të Avokatit të Popullit dhe OJF për mbrojtjen e të drejtave të njeriut - të cilat duhet të jenë pa pagesë.

Ambientet e jashtme të DVKM-së monitorohen me sistemin e kamerave, ndërkohë që mungonin kamerat në korridorin dhe në dhomën e shoqërimit. Mungesa e kamerave në mjedisin e shoqërimit, nuk mundëson mbajtjen nën vëzhgim të veprimeve që kryejnë punonjësit e policisë me të shoqëruarin apo dhe kundërveprimin e tyre ndaj punonjësve të policisë.

Nga inspektimi u evidentua se, në mjedisin e dhomave të shoqërimit dhe në zyrat e punonjësve të policisë të drejtorisë, nuk u gjetën sende apo mjete të tilla që mund të ekspozojnë dhunë apo mund të shërbejnë për kryerjen e vetëvrasjeve, për kundërveprim ndaj punonjësit të policisë, për tu larguar me forcë nga këto ambiente, etj.

Në ambientin e shoqërimit nuk kishte gjithashtu një dhomë për intervistimin/marrjen në pyetje të personave të shoqëruar para se ata të akomodohen/futen në dhomat e sigurisë të DVP/komisariatit të policisë. Pyetja e të shoqëruarve kryhej në zyrat e punës të specialistëve të policisë.

Sipas procedurës standarde të punës, dhoma për intervistimin/marrjen në pyetje të personave të shoqëruar, duhet të ketë të instaluar tavolinë pune dhe karrige për oficerin e policisë gjyqësore dhe pajisje elektronike për dokumentimin e veprimeve procedurale që kryhen nga OPGJ (kompjuter, printer, letër, etj). Gjithashtu, në këtë dhomë duhet të jetë i instaluar sistemi me pajisje për regjistrimin elektronik audio dhe video të të gjitha veprimeve procedurale që kryhen me personin e shoqëruar nga oficerët e policisë gjyqësore¹⁰.

Personat e ndaluar apo të arresuar, në përfundim të veprimeve procedurale nga specialistët e policisë të DVKM Gjirokastrë, sëbashku me dokumentacionin shoqëruar të parashikuar në K.Pr.Penale (kryesisht letrën me të drejtat në formë të shkruar)¹¹, dërgohen menjëherë në dhomat e sigurisë të Komisarariatit të Policisë Gjirokastrë.

Ambientet e intervistimit, ndihma juridike dhe psikologjike

Migrantët e parregullt dhe shtetasit në konflikt me ligjin, që identifikohen në pikat e kalimit të kufirit, i nënshtrohen një procedure trajtimi sipas legjislacionit vendas dhe atij të përafuar me vendet e BE-së. Ajo është e bazuar në Udhëzimin e Ministrit të Brendshëm nr.293, datë 04.06.2015 “*Mbi trajtimin e të huajve me qëndrim të parregullt në RSH*”, në procedurën standarde “*Për përzgjedhjen e të huajve të parregullt*”, miratuar me Urdhër të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë nr.172, datë 08.02.2018¹², si dhe në procedurën standarde të punës “*Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë*”, miratuar me urdhër të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë me nr. 894 datë 19.07. 2022.

Në rastin e migrantëve të parregullt, punonjësit e policisë kufitare të DVKM Gjirokastrë kryejnë procedurën e intervistimit dhe të përzgjedhjes (screening process), në varësi të flukseve migratore, në mjedisin e intervistimit që ndodhet në ndërtesën e GOS Kakavijë ose në Qendrën e Përkohshme Grehot. Edhe në rastet kur migrantët e parregullt identifikohen në zonën e Përmetit (përmes PKK në Tri Ura), ata shoqërohen me automjetet e policisë, për tu trajtuar pranë Qendrës tranzit të pritjes së migrantëve në Grehot.

Në GOS Kakavijë, ambienti i intervistimit nuk ka mundësi hyrjeje nga njëra anë dhe dalje nga një anë tjetër, të personave që intervistohen dhe kjo krijon konfuzion dhe pamundëson përpunimin e shpejtë të të dhënave të grupeve të migrantëve me shumë persona, në raste të ardhjeve masive të migrantëve.

Ndërsa, në Grehot dhe në Qafë Botë, ambienti i intervistimit i plotëson kushtet e punës për punonjësit e policisë së kufirit dhe migracionit, me qëllim kryerjen e procedurave për identifikimin, intervistimin dhe përzgjedhjen e migrantëve. Në këto ambiente, janë të pranishëm dhe asistojnë me ndihmesën e tyre punonjësit e policisë kufitare edhe ekspertët e FRONTEX-it. Në varësi të nevojës që paraqesin migrantët e parregullt, por në sidomos në rastin e intervistimit të të miturit, i pranishëm në ambientin e intervistimit është edhe psikologu që sigurohet nga CARITAS.

¹⁰ Kreu VI, pika 4/i e procedurës standarde të punës për trajtimin e të shoqëruarve.

¹¹ Neni 34/b i K.Pr.Penale.

¹² Ndryshuar me Udhëzimin nr.174, dt.12.09.2022

Në procesin e intervistimit dhe procedurës të përzgjedhjes së migrantëve të parregullt, është prezent dhe eksperti i jashtëm i Avokatit të Popullit i cili monitoron në mënyrë sistematike procesin që nga identifikimi i tyre në kufirin e gjelbër dhe në territor, deri në momentin e vendimarrjes apo plotësimit të urdhërave të largimit të tyre nga territori i vendit tonë. Roli i tij konsiston në monitorimin e procesit të pritjes së migrantëve, duke kërkuar zbatimin e standardeve më të larta të punonjësve të policisë kufitare dhe migracionit për respektimin e të drejtës së tyre për mbrojtje ndërkombëtare, e cila garantohet nga dispozitat ligjore kombëtare dhe aktet ndërkombëtare, për këtë qëllim.

Nga informacioni dhe intervistat e zhvilluara me punonjësit e policisë kufitare, mbetet problematikë mungesa e përkthyesve të linçensuar për disa gjuhë specifike si Dari, Fars, etj., pavarësisht zgjidhjes të siguruar nga CARITAS dhe FRONTEX nëpërmjet përkthimit online me përkthyes të këtyre gjuhëve. Ndaj, në shumicën e rasteve, komunikimi me migrantët bëhet në gjuhën angleze, aq sa mund të jetë e mundur ose në një gjuhë të përafërt me gjuhën e tyre.

Bazuar në kërkesat e ligjit 79/2021 “Për të huajt”, autoriteti shtetëror qendror përgjegjës për trajtimin e të huajve dhe kthimet në Republikën e Shqipërisë është struktura përgjegjëse për kufirin dhe migracionin. Kjo strukturë shtetërore, gjatë vendimarrjes në lidhje me migrantët e parregullt, zbaton dispozitat e këtij ligji në përputhje me të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara nga Kushtetuta, por edhe në konventat dhe marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara nga shteti shqiptarë. Por, nga analiza e këtij fenomeni dhe statistikat vjetore të prurjeve migratore, vihet re se, nga DVKM Gjirokastrë kemi një numër të lartë të “kthimeve” të migrantëve të parregullt në kufi dhe shumë pak ose pothuajse fare është numri i kërkesave për azil, për t’ju dhënë atyre një mundësi qëndrimi në Shqipëri.

Sipas informacionit të drejtuesve të DVKM Gjirokastrë, nënshkrimi i një protokollit dypalësh ripranimi me Greqinë, me gjithë kërkesat e vazhdueshme të palës shqiptare, ende nuk është realizuar. Kjo do të bënte të mundur kthimin e migrantëve të parregullt në Greqi, sipas një protokollit të nënshkruar, por edhe mbi bazën e provave dhe dokumenteve të lëshuara nga pala e kërkuar dhe dakortësia mes dy shteteve.

Në rastin e shoqërimit të personave në konflikt me ligjin, kur ata e shikojnë të nevojshëm, punonjësit e policisë kufitare që kryejnë veprime procedurale me të shoqëruarit, duhet të sigurojnë në çdo kohë avokatë mbrojtës, si dhe ofrimin e shërbimit shëndetësor për këta persona. Kur i shoqëruari është i mitur, marrja në pyetje duhet të kryhet detyrimisht në praninë e kujdestarit ligjor, avokatit mbrojtës dhe të psikologut.

Sipas informacionit të drejtuesve të policisë, kur i shoqëruari paraqet probleme shëndetësore, dërgohet menjëherë në urgjencën e Spitalit Rajonal në Gjirokastrë. Ndërsa, psikologu ofrohet nga Bashkia e Gjirokastrës ose nga shkolla e mesme e qytetit. Në rastin e kërkesës të të shoqëruarit për avokat mbrojtës, ai sigurohet nga lista e avokatëve të miratuar nga organi i prokurorisë, e cila **nuk** ishte e afishuar në ambientin e shoqërimit.

Nga kqyrja e regjistrit për evidentimin e të dhënave për personat e shoqëruar, ai **nuk** ishte sipas “Lidhjes Modelit nr.1”, miratuar me procedurën standarde të punës “*Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë*”. Regjistrin ekzistues që ndodhej në zyrën e informacionit, i mungonin disa rubrika që kishin të bënin me njoftimin e familjarëve, por ai ishte i sekretuar dhe i protokolluar. Në zyrën e informacionit, **nuk** kishte një regjistër të veçantë për evidentimin e të dhënave të të miturit në konflikt me ligjin, sipas “Lidhjes model nr.5”, miratuar me procedurën standarde të punës për trajtimin e të shoqëruarve.

Për sa më sipër dhe në mbështetje të pikës 3, të nenit, 63 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, ku thuhet se: “*Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike*”; si dhe nenit 21, germa “b” të ligjit nr.8454 datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar, ku thuhet se: “*Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive*;

REKOMANDOJMË:

1. Marrjen e masave të nevojshme, për planifikimin e fondeve në buxhetin e DVKM-ve ku janë ngritur qendrat tranzit të pritjes së migrantëve të parregullt, me qëllim forcimin e kapaciteteve të tyre me staf mbështetës, si dhe kryerjen e investimeve për mirëmbajtjen e këtyre qendrave.
2. Marrjen e masave për organizimin në vazhdimësi të trajnimeve me punonjësit e policisë për kufirin dhe migracionin, me qëllim njohjen me aktet ndërkombëtare dhe legjislacionin në fushën e migracionit, për garantimin e të drejtës për mbrojtje ndërkombëtare të migrantëve të parregullt që hyjnë në territorin e RSH, promovimin e të drejtave të tyre, si dhe kryerjen e procedurës ligjore të intervistimit dhe të përzgjedhjes, me synim rritjen e numrit të kërkesave për azil në raport me numrin e lartë të kthimeve dhe dëbimeve nga territori i RSH.
3. Marrjen e masave të menjëhershme, për ngritjen e mekanizmave ligjorë dhe administrativ që garantojnë informimin e migrantëve në kufi dhe në territor me të drejtën për mbrojtje ndërkombëtare, funksionimin e sistemit të kërkesë/ankesës, si dhe rritjen e transparencës të autoriteteve shtetërore përgjegjëse për azilin dhe refugjatët, përgjatë procesit të aplikimit të kërkesës për azil, deri në miratimin apo refuzimin e kërkesës.
4. Marrjen e masave të nevojshme nga strukturat për kufirin dhe migracionin, në bashkëpunim me autoritetet shtetërore përgjegjëse, që kanë për qëllim trajtimin e fëmijëve të huaj të pashoqëruar, të planifikojnë fonde për ndërtimin e një Qendre Kombëtare pritëse për këtë kategori. Deri atëherë të gjenden metoda alternative efektive për garantimin e të drejtave të fëmijëve dhe mënjanimin e trafikimit të tyre.
5. Të vijohet puna midis strukturave shtetërore për kufirin dhe migracionin, për nënshkrimin e një protokolli dypalësh ripranimi mes Shqipërisë dhe Greqisë, për të

bërë të mundur kthimin e migrantëve të parregullt që hyjnë nga kufiri me Greqinë, sipas provave, dokumenteve dhe procedurave të dakortësuara mes të dy shteteve.

6. Marrjen e masave të nevojshme, me qëllim sigurimin e fondeve për zbatimin e një projekti rehabilitues për mjediset e GOS Kakavijë, të harmonizuara me nevojat funksionale dhe mundësitë që kanë mjediset ekzistuese.
7. Marrjen e masave të nevojshme, për krijimin në ambientin e shoqërimit të DVKM Gjirokastër, 3 dhoma shoqërimi të ndara më vehte për të rritur, për gra dhe për të mitur.
8. Marrjen e masave të menjëhershme, për afishimin me stendë kornizë në korridorin dhe në dhomat e shoqërimit, të të drejtave që gëzojnë të shoqëruarit në mjediset e policisë së shtetit.
9. Marrjen e masave të menjëhershme, për afishimin në vende të aksesueshme brenda ambientit të shoqërimit, të listës së avokatëve mbrojtës, si dhe numrin e telefonit të Avokatit të Popullit dhe organizatave ndërkombëtare për mbrojtjen e të drejtave të njeriut.
10. Marrjen e masave të menjëhershme, për vendosjen në zyrën e informacionit të drejtorisë të regjistrimit për evidentimin e të dhënave të personave të shoqëruar sipas “Lidhjes Model 1”, si dhe regjistrimit për personat e shoqëruar të mitur (14-18 vjeç) sipas “Lidhjes Model 5”, të procedurës standarde të punës “*Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë*”.

Për qëndrimin dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihemi në dijeni brenda afatit 30 ditore sipas nenit 22 të ligjit nr. 8454 datë 04.02.1999 “*Për Avokatin e Popullit*”, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

KOMISIONERI

Ahmet PREMÇI